

Bedachtzaamheid

Periodethema: Gelijkenissen
Lukas 14: 25-35

KERNTEKST

'Alzo dan een iegelijk van u, die niet verlaat alles wat hij heeft, die kan Mijn discipel niet zijn.' (Luk. 14: 33)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

In de kerntekst gaat het om de Heere Jezus lief te hebben boven alles. Je moet in die zin alles verlaten wat je liefhebt boven Hem!

BEGINSITUATIE

We werken binnen het thema 'gelijkenissen'. De kinderen kennen vast verscheidene gelijkenissen. De twee korte gelijkenissen die nu aan de orde zijn, zijn niet zo algemeen bekend. Het is goed ze te vertellen, want ze verdienen de aandacht. Het is immers uit de mond van de Heiland Zelf gekomen! Het onderstreept de noodzaak van bekering tot geloof en het overdenken daarvan.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen vernemen de wijsheid 'bezint eer ge begint' en wat dat in kan houden in de navolging van Christus.
- De kinderen horen dat wedergeboorte absoluut noodzakelijk is; ook en met name bij het liefhebben van God boven alles en iedereen.
- Ze zien dat de Heere de wedergeboorte wil schenken; en dat de Heilige Geest hen van harte gewillig en bereid wil maken om voor Hem te leven.
- Ze worden opgeroepen om zich te bekeren en om gelovig op te zien naar Hem, Die hun behoud op het oog heeft.

INDELING

- Bezint eer ge begint.
- Gelijkenissen.

- God liefhebben boven alles en iedereen.
- Eerste gelijkenis: bouw van een toren.
- Korte toepassing van de eerste gelijkenis.
- Tweede gelijkenis: koning en oorlogsdreiging.
- Korte toepassing van de tweede gelijkenis.
- Bekering: een wonder, Gods werk.

OPMERKINGEN

Qua verwerkingsmogelijkheden zijn er rijke dingen te delen vanuit de Bijbel en vanuit de belijdenisgeschriften. Het is wel zaak u hierop goed voor te bereiden, door bijvoorbeeld een keuze te maken uit deze verwerkingsmogelijkheden en met eigen eenvoudige woorden te omschrijven wat er staat.

ZINGEN

Psalm 17: 3

UITLEG VAN DE PSALM

Vandaag horen we dat we de Heere Jezus lief moeten hebben boven alles en in die zin alles moeten verlaten om Zijnentwil. Dat kan alleen als we in het geloof op de Heere Jezus zien en als we dicht bij Hem blijven met het gebed: 'Wil mij voor struikelen bevrijden'.

MATERIALEN

- De Bijbel.
- De Heidelbergse Catechismus.
- De Dordtse Leerregels.
- Het roosterboekje van de bovenbouw.

BORDPLAN

Alles verlaten?

INTRODUCTIE

1. Kleine John van vijf jaar woonde in Canada. Het had enorm gesneeuwd. Er lag wel een pak van meer dan een halve meter! Wat zou hij graag door die sneeuw gaan, maar met zijn korte beentjes zou dat natuurlijk nooit lukken. Hij zou vast komen te zitten en dan?

Maar toen zag hij ineens iets moois. Daar liep de buurman, zijn grote vriend bij wie hij vaak speelde. En weet je wat John deed? Hij ging naar buiten en zette zijn kleine voetjes precies in de gaten, in de voetstappen waar zijn grote vriend gelopen had. Als hij maar dicht bij zijn vriend bleef en precies in zijn voetstappen liep, ging het wel...

Zo wil de Heere dat we dicht bij Hem leven en in Zijn spoor gaan (Ps. 17: 3 'Ik zet mijn treden in Uw spoor'.)

2. Heb jij wel eens iets gedaan waar je later spijt van hebt gekregen? Als je het over zou kunnen doen, zou je het anders doen of helemaal níét doen. Daarom: Bezint eer ge begint...

BRUGZIN OF BEGINZIN

Bezint eer ge begint!

Vertelling

Ja, je moet eerst goed nadenken voordat je iets doet. Eerst bezinnen (nadenken) en daarna pas beginnen. Wellicht heb je het thuis of op school wel eens gehoord: eerst luisteren en nadenken en dan pas doen. Als je toch eerst begint met doen, gaat het vaak mis.

De Heere Jezus wil dit ook duidelijk maken aan de mensen die Hem volgen. Hij doet dat op een bijzondere manier, namelijk door het vertellen van gelijkenissen. En jullie weten inmiddels al langere tijd dat gelijkenissen verhalen zijn met een diepere betekenis. De gelijkenissen die vandaag aan de beurt zijn, zijn voor jullie wellicht iets minder bekend. Dus luister maar goed.

De Heere Jezus heeft al meer gelijkenissen verteld aan de mensen, aan Zijn discipelen, aan de Fari- zeeën en Schriftgeleerden. En nu vertelt Hij gelijke- nissen aan mensen die Hem volgen. *Ben jij al een volgeling van de Heere Jezus? Luister dan maar eens extra goed, want dan is deze gelijkenis speciaal voor jou bestemd.*

Grote groepen mensen gaan achter de Heere Jezus aan. Al die mensen volgen Hem na. En dan keert de Heere Jezus Zich om en begint te vertellen.

'Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader, en moeder, en vrouw, en kinderen, en broeders, en zusters, ja ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn. En wie zijn kruis niet draagt en Mij navolgt, die kan Mijn discipel niet zijn', zo

klinkt het uit de mond van de Heiland. Mag ik dan niet van mijn vader, mijn moeder, mijn broer, mijn zus houden? Moet ik dan ook niet voorzichtig zijn voor mezelf? Het is toch niet goed om mijn familie- leden te haten en mezelf in gevaar te brengen?

Zó bedoelt de Heere het ook niet. *Haten* betekent hier 'op de tweede plaats zetten'. Denk hierbij eens aan het eerste en grote gebod: God liefhebben boven alles. Dus ook liever dan je vader, moeder, broer en zus en ook liever dan jezelf. Doe jij dat? Heb jij God meer lief dan je eigen vader of moeder? Heb jij God ook meer lief dan dat je van jezelf houdt? Denk er eens goed over na. Of vraagt de Heere nu teveel van je? Doe je toch liever je eigen zin dan dat je vraagt: Heere, wat wilt U dat ik doen zal? Heb jij alles over voor de Heere? Staat Hij op de eerste plaats? Wees eerlijk en geef daar eens oprecht antwoord op voor het aangezicht van de Heere. Er zijn namelijk veel mensen die de Heere Jezus wel achterna gaan, maar kunnen en willen ze dat echt wel? Overzien ze wel de gevolgen van dit ach- terna volgen? En dan volgt de eerste gelijkenis...

Wie van u die een toren wil gaan bouwen, zal eerst niet eens rustig gaan zitten om dit te overdenken en te berekenen. Je hebt toch van alles nodig om die toren uiteindelijk helemaal af te maken. Het zou toch raar zijn dat, wanneer je het fundament van de toren hebt gelegd, je dan moet stoppen. De toren komt dan, doordat je niet alles kunt wat je wilt, niet af. En andere mensen die dat zien, zullen dan spotten: hij is wel begonnen, maar hij maakt het niet af. Dat is belachelijk, dat is bespottelijk.

Dit voorbeeld gaat waarschijnlijk over een toren in een wijngaard, zodat de wijngaardenier de wijn- gaard in de gaten kan houden. Dat kwam wel vaker voor in die tijd. De mensen die achter de Heere Je- zus aanlopen, hebben dit verhaal goed begrepen: als je een toren niet afmaakt, haal je de spot van anderen op je hals. De Heere Jezus bedoelt ook dat, als je Hem volgt, je jezelf volledig aan de Heere moet toevertrouwen. Je moet je dan ook helemaal aan Hem overgeven. Hij moet de 'Nummer Eén' zijn in je leven; Hij alleen op de hoogste plaats. Ben jij daar op berekend? Houd jij daar rekening mee? Wil je dat wel? Echt?

Meteen daaropvolgend vertelt de Heere Jezus een volgende gelijkenis. Weer een verhaal met een die- pere betekenis.

Welke koning denkt eerst niet goed na of hij met 10.000 manschappen tegen een andere koning met 20.000 manschappen wel zal oorlog gaan voe- ren? Zal hij niet eerst gezanten naar die koning stu- ren of er vredesonderhandelingen mogelijk zijn?

Natuurlijk zal je denken, die andere koning is twee keer zo sterk met zo'n groot leger. De koning met het kleinste leger zal er alles aan doen om zo snel mogelijk tot vrede te komen, nog voordat het andere twee keer zo sterke leger voor hem staat om met hem en zijn leger te vechten. Dat zou toch verschrikkelijk zijn; hij zou het onderspit delven, dat zou zijn ondergang worden.

Begrijpelijk hè, deze twee gelijkenissen. Heldere verhalen. Toch? Maar nu de vraag: Zou jij alles wat je hebt weg willen doen omwille van de Heere Jezus? Zou jij je familie willen verlaten om de Heere Jezus te volgen? Zou jij in de gevangenis gestopt willen worden omwille van de Naam van de Christus? Wil jij lijden omdat je Zijn Naam belijdt? Zou jij je leven willen geven voor de Heere; ben jij bereid om voor Hem te willen sterven?

Nee? Dan kun je Zijn discipel niet zijn. Helder hè? Ja, zo is de Heere, Hij schenkt klare wijn. Hij is eerlijk en duidelijk. Dat kun je in de hele Bijbel lezen. Toen Hij op aarde rond heeft gewandeld, maar ook vandaag de dag nog. Ook tegen jou en mij is de Heere duidelijk, open en eerlijk. Ben jij dat trouwens: open, duidelijk en eerlijk?

Als jij en ik eerlijk zijn, dan moeten we belijden: ik kán de Heere Jezus niet volgen. Dat is voor mij gewoon onmogelijk. Ik kan onmogelijk afstand doen van alles wat ik heb. Ik kan niet de mensen verlaten die van mij houden en voor mij zorgen. Goed begrijpen: het gaat erom dat je God liefhebt boven je vader en je moeder. En zelfs dat vind je wellicht nog moeilijk.

Dus is het wonder dat je God liefhebt boven alles en iedereen! Ja een wonder! Want weet je Wie er uiteindelijk voor zorgt dat je van de Heere houdt boven alles en iedereen? Dat doet de Heere Zelf! In de gelijkenis van de koning die gaat oorlog voeren, kun je ook de strijd van een christen tegen de boze zien. En wat denk je, kun je het in je eentje winnen van de satan? Nee, dat kunnen wij niet. Alleen als we strijden achter de Heere Jezus aan, Hem navolgend, dan kunnen we in de kracht van Christus overwinnen. Alleen door Hem! Dan heb je wapens nodig. Deze wapens staan in de Bijbel genoemd in Efeze 6: 10-20 onder het kopje *De geestelijke wapenrusting*. (Lees dat straks maar eens.)

Dus de liefde tot God legt God Zelf in jouw hart. Dat doet de Heilige Geest. Dat is toch een grote troost. Dat jij het niet zelf hoeft te doen, want dan komt er niks van terecht. Wees maar eerlijk. Als je voor de Heere leeft, dan maakt de Heilige Geest je van harte gewillig en bereid. Dan maakt Hij jou er bereidwillig en helemaal klaar voor. (Dat mogen we belijden met vraag en antwoord 1 van de Hei-

delbergse Catechismus.) Je moet je dus bekeren. Je moet dus wedergeboren zijn. Je moet – anders gezegd – een nieuw hart krijgen. Maar daar kun je niet zelf voor zorgen. Dan kom je dus klem te zitten. En dan is er maar één uitweg: dé Weg, dé Waarheid, Die ook hét Leven is: de Heere Jezus!

Tenslotte voegt de Heere Jezus nog wat woorden toe aan deze twee gelijkenissen om het belang daarvan nog eens te onderstrepen. Ook weer met een alledaags voorbeeld: zout.

Als je het eten vroeger wat smaak wilde geven, gebruikte je zout. Dat gebeurt vandaag nog steeds zo. Maar als het zout nou smakeloos is, waar moet je het dan smakelijk mee maken? Dan moet je dat zout maar weggooien, het dient toch nergens meer voor.

Hoor je ook dit laatste goed? Versta je deze ernstige woorden van de Heere? Je wilt toch niet buiten staan, in de buitenste duisternis? Je wilt toch niet als waardeloos zout worden weggegooid? Voor eeuwig buiten de Heere blijven? Dat zou verschrikkelijk zijn. Jongens en meiden, de Heere heeft je behoud op het oog. Hij wil je redden. Hij wil je zalig maken. De Heere Jezus is de Zaligmaker.

AFSLUITING

Bezint eer je begint. Heb je er al goed over nagedacht? Wil je de Heere volgen? Dan legt God dat wonderlijk in je hart. Het volgen van de Heere Jezus heeft wel gevolgen. Het kan best wel eens moeilijk zijn. Maar je zult er nooit spijt van krijgen. Want de Heere Zelf zal je nabij zijn! Verhard je daarom niet, maar laat je leiden door de Heere. Hij wil jou alles, maar dan ook alles schenken wat je nodig hebt om Hem te volgen!

VERWERKING

Gesprek:

- Aan de hand van het roosterboekje kunt u vragen stellen aan de kinderen/de vragen (laten) beantwoorden met (door) de kinderen en de antwoorden bespreken.
- Wat zouden de gevolgen kunnen zijn als je de Heere Jezus navolgt?
- Hoe zou jij het vinden als je in de gevangenis komt te zitten alleen omdat je in een kerkdienst hebt gezeten? Denk aan vervolgte christenen. Hoe komt het dat zij het volhouden?
- Hoe belangrijk vind jij de vrijheid? (Denk ook hier in het kader van christenvervolging.)
- Wat denk jij dat je allemaal tegen kunt komen aan moeilijkheden als je de Heere wilt navolgen?
- Wie houdt jou staande in de strijd van het geloof?
- Wat helpt er allemaal (welke wapens helpen) in de strijd van het geloof?

- Als jij een zoutend zout bent, waar zou dat aan te merken zijn?

Lezen:

- Lees en bespreek met de kinderen de geestelijke wapenrusting in Efeze 10: 10-20.
- Lees en bespreek vraag en antwoord 1 van de Heidelbergse Catechismus, en dan met name het laatste gedeelte ervan. De Heilige Geest maakt van harte bereidwillig om voor de Heere te leven. Dat is leven overeenkomstig Gods wil.

- Dordtse Leerregels hoofdstuk 3-4; artikel 12 handelt over de wedergeboorte.

Zingen:

- Psalm 46: 5; 73: 12-14; 79: 4 en 7; 80: 4 en 11; 95: 4
'Heere Jezus om Uw Woord', ZB 59
'Mijn Herder is de Heere God', ZB 129
'Wat de toekomst brengen moge', ZB 176
'Wees ook jij een discipel', ZB 180
'Zoals ik ben, kom 'k onbereid', ZB 197
'Zoals klei in de hand van de pottenbakker', ZB 198
'Zoek eerst het Koninkrijk van God', ZB 199